

HOMILIE

van Mgr. dr. J.H.J. van den Hende bij de Nationale Bedevaart Brielle bij 150 jaar heiligverklaring van de Martelaren van Gorcum, zaterdag 8 juli 2017

2 Korintiërs 4, 7-25
Matteüs 10, 17-22

Broeders en zusters in Christus, vandaag op deze nationale bedevaart van 2017 bent u opnieuw met velen gekomen. Niet voor een besloten bijeenkomst, maar voor een publieke viering van de eucharistie. Het is niet alleen een publieke viering, omdat we de deur hebben laten openstaan, wat wel fijn is met zoveel warmte. Maar ook omdat u met velen gekomen bent uit alle delen van het bisdom en van ver daarbuiten. En we mogen ons verheugen in de aanwezigheid van de burgerlijke overheid.

We maken geen geheim van onze verbondenheid met de Martelaren van Gorcum, en we weten ons met Christus verbonden. Die verbondenheid met de martelaren kun je op verschillende manieren uiten. Bijvoorbeeld met wapperende vlaggen en triomfmuziek: kijk eens, dáár horen we bij!

We kunnen ook méér bijbels te werk gaan en aansluiten bij de Heilige Schrift. De verbondenheid met Christus is ons van godswegen geschonken, maar we zijn vaak zelf kwetsbaar om die verbondenheid te bewaren en in dat geloof te leven. We hebben een rijkdom ontvangen, maar we zijn vaak broze vaten: de overgrote kracht moet van God komen (2 Korintiërs 4, 7).

Ook naar de Martelaren van Gorcum mogen we op die manier kijken. De Martelaren van Gorcum waren geen mensen van gewapend beton of van roestvrij staal, maar mensen met een ziel die hun geloof en verbondenheid met Christus zo goed mogelijk probeerden te bewaren en te beleven. Door aanhoudend gebed en door hun dienstwerk op te dragen aan de Heer en zijn Kerk, door de bediening van de sacramenten en door de verkondiging van het evangelie. Als we vandaag in deze publieke viering gedenken dat de Martelaren van Gorcum met ons verbonden zijn in Christus, mogen we ons aansluiten bij hun broosheid.

Al vrij snel na hun dood door ophanging in de turfschuur hier dichtbij, is hun geschiedenis opgeschreven. Dat gebeurde met grote nauwkeurigheid door verwanten en familie. En zo is al heel lang het bewustzijn gegroeid wat betreft de rijkdom van hun geloofsgetuigenis. Ze werden zalig verklaard (1675) en 150 jaar geleden heilig verklaard (29 juni 1867). Dat betekent niet dat ze tot grote helden verklaard waren, maar benadrukt wordt dat ze door Jezus' kracht en genade hebben volgehouden tot het einde toe.

We mogen beseffen dat de heiligverklaring oog heeft voor die broosheid. Ze gingen niet zonder moeite naar de galg, het zijn mensen die met angst hebben geleefd, met zorg om zichzelf en om elkaar en die intens gebeden hebben en de sacramenten hebben gevierd. We kunnen lezen dat ze tot het laatste toe elkaar de mogelijkheid boden om het sacrament van boete en verzoening te ontvangen. Kwetsbare mensen die door de kracht van het geloof, de sacramenten, het woord van God in hun hart, omwille van de Heer staande zijn gebleven in een situatie van zoveel dreiging en geweld.

Vandaag mogen we ons bij hen aansluiten, niet met machtsvertoon of met trotse gebaren van ‘hier zijn we dan’, maar met een innerlijke gezindheid en overtuiging dat het de Heer is die ons verbindt, en die ons kracht geeft. De Heer en zijn evangelie zijn de moeite waard om voor te leven en te sterven, indachtig de broosheid van de Martelaren van Gorcum, en de grote rijkdom van het geloof, die ze in hun hart hebben bewaard en waarvan ze hebben getuigd.

Hoe staat het met ons? Zijn we zo met Christus verbonden dat wij ons in geloof laten uitdagen door de woorden van het evangelie? Die grote rijkdom van het geloof kan niet genoeg onderstreept worden. Dan gaat het niet alleen om dingen uit je hoofd leren, maar vooral ook om met je hart te weten dat God zijn enige Zoon heeft gegeven, die voor ons uit liefde is gestorven en verrezen.

De martelaren hebben elkaar gezegd: Ga die ladder op, het is een vreselijke dood, maar weet dat het eeuwig leven en de liefde van Christus je wachten. Als we overtuigd zijn van de verbondenheid met Christus als onze grootste rijkdom, hoe laten we dat dan merken en hoe krijgt het gestalte in ons leven van alledag?

Op de eerste plaats gaat het om ons gebed, om in alle omstandigheden in gesprek te blijven met God, als het ons goed gaat, maar ook in tijden van verdriet, in ziekte en bij tegenslagen, dat we ons verbonden weten met de Heer in gebed. In die zin lijkt de omgang met God op de omgang met elkaar. Als je elkaar voorbij loopt, wat blijft er dan van onze verbondenheid over? Zo is het ook met de Heer die ons de rijkdom van het geloof geeft. Het is daarbij een grote bemoediging dat de Heer ons nooit in de steek laat. De Heer blijft ons aankijken met zijn gelaat van barmhartigheid. Hij blijft ons de hand reiken om ons te steunen en te sterken. Het is een grote rijkdom dat we mogen beseffen dat Hij zo dicht naar ons toe is gekomen dat niets ons van Hem kan scheiden.

Het tweede is: hoe maken we ons geloof zichtbaar? Kijken we naar de Martelaren van Gorcum en naar de martelaren van nu. In hoeverre delen wij de liefde van Christus met elkaar? En zet het ons aan tot naastenliefde, vergeving, en helpt het ons om te dienen en ook te ontvangen wat een ander aan goedheid te bieden heeft. Het vraagt verbondenheid met elkaar in Christus’ Naam. Je kunt niet heel dik bevriend zijn met God en de naaste links laten liggen.

Hoeveel strijd mag dat geloof ons kosten en hoeveel inzet en offerbereidheid hebben we als het gaat ons geloof te bespreken? Dat is misschien verschillend voor mensen. Mensen kunnen bidden en vertrouwen op God, maar dan moet het verder niet moeilijker worden. Of mensen zeggen: Ik wil het wel graag, maar in m’n omgeving hoor ik zo vaak dat ik er maar mee op moet houden, met m’n geloof in God. Ook twijfel kan ons uiteindelijk van het pad brengen.

Hoeveel mag het geloof ons kosten? En dan heb ik het niet over Kerkbalans of een inzameling voor de plek van pelgrimage vandaag. Maar: waartoe zijn we bereid? Zijn we bereid met onze gaven en talenten en met ons hart om steeds elkaar van dienst te zijn op de weg van het evangelie? Kan het zijn dat we ons laten raken door de nood van anderen en ons hart openen, voor mensen dichtbij en mensen ver weg. En durven we als we worden uitgelachen toch die weg van het evangelie te lopen? En als we bespottelijk worden gemaakt, lukt het dan om niet kwaad te worden, maar te weten dat de Geest ons ingeeft wat te zeggen, de Geest van de Vader zal je ingeven wat je moet zeggen, hoorden we in het evangelie (Matteüs

10, 20). Het gaat dan niet alleen om praten over je geloof, maar ook om te getuigen door volgehouden liefde, door steeds elkaar te willen zoeken en steeds elkaar te willen vinden.

De Martelaren van Gorcum zijn zeer zwaar beproefd en hun geschiedenis is heel nauwkeurig opgeschreven. Stierven ze in 1572, in 1604 lag er al een heuse levensbeschrijving in Latijn en Nederlands. Er zijn ook veel martelaren die niet op die manier op ons netvlies staan. Ik denk dan aan de martelaren van nu, mensen die vluchten, van wie de huizen plat gebombardeerd worden, van wie de kinderen in gevaar zijn. Als je in Egypte met een bus naar een bedevaart gaat, loop je het risico dat je met de bus wordt opgeblazen. Laten we ons raken door de nood van de christenen ver weg, of sluiten we onze deur en onze grenzen?

We zijn een netwerk van liefde en dat netwerk houdt niet op bij onze voordeur, niet bij de grens van onze kerk. We mogen ons in Christus' Naam verbinden met alle mensen, die gemaakt zijn naar Gods beeld en gelijkenis. En we kunnen nooit onze ogen sluiten voor wat onrecht is. We mogen bouwen, broos als we zijn, met een rijk geloof, waarvoor we veel over hebben en dat we mogen delen en praktisch mogen beleven in verbondenheid met elkaar en in wederkerigheid. Ik weet zeker dat vervolgte christenen elders in de wereld rekenen op ons gebed. Ze slaan de Schrift open en lezen en laten zich raken door het woord van God. Slaan ook wij met regelmaat de Schrift open en laten we ons aanspreken door het woord van God? Het zou goed zijn als we ons echt laten raken door de pijn in het lichaam van Christus wereldwijd (1 Korintiërs 12, 26) De liefde van Christus laat ons geen rust (2 Korintiërs 5, 14) en beperkt ons niet tot onze eigen kring, maar gaat voorbij de grenzen die we misschien uit veiligheid in acht nemen.

We mogen vieren dat de Martelaren van Gorcum 150 jaar geleden heilig werden verklaard. Geen reden voor trompetgeschal, maar wel om God te danken dat broze mensen boven hun krachten uit getuigen van Gods liefde en trouw en van de band met de heilige vader en het geloof in de eucharistie.

Mogen we ons hart openen in deze heilige eucharistie voor wat de Heer ons te zeggen heeft. De Kerk als het lichaam van Christus met zijn vele ledematen heeft ieder van ons nodig. Alles is belangrijk en nodig, want het maatwerk van de Heer verdraagt niet dat we ertussenuit knijpen of van onze roeping weglopen.

Moge de Heer ons de kracht geven om de liefde van de Heer steeds opnieuw in cultuur te brengen. De Kerk als netwerk van liefde moet met volharding doorgaan met het bouwen aan een beschaving van liefde nu en in de jaren die komen. En steeds meer mogen we laten merken wat in de ogen van Heer belangrijk is en in woord en daad laten zien wat wij als zwakke mensen in zijn Naam mogen betekenen. Amen.